

ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਡਿਫਾਲਟਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(5) ਕਈ ਵਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ; ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਤਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

(6) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, 1986 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 3489 ਤੋਂ 3494 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 30 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।, ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਹੋਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਥਾਤ 1986 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2331 ਤੋਂ 2336 ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

(7) ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1987 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਐਮਆਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਜੇ.ਜੇ.
ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਚੀਫ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਅਫਸਰ, ਰੋਪੜ ਅਤੇ
ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।
ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 6259 .
3 ਮਾਰਚ 1987

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਸਿਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਨੂੰ—ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੱਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼—ਅਜਿਹਾ ਭੱਤਾ—ਕੀ ਕੋਈ ਰਿਆਇਤ—ਭੱਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਟੈਚੂ ਟੋਰੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: -

- (i) ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ;
- (ii) ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਦਾਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1758 ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ;
- (U) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇਣ ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ;
- (iv) ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਦਿਸ਼ਾ - ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ;
- (v) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਰ.ਕੇ.

ਐਚ.ਐਸ.ਰਿਆੜ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., (ਪੰਜਾਬ), ਰਾਜ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

Gurmeet Singh Gill and others v. The Chief Agricultural Officer,
Ropar and others (D. S. Tewatia, J.)

ਡੀ ਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ/ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1975 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੇ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਘੇਰੇ ਦੇ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

(3) 11 ਦਸੰਬਰ, 1978 ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 5 ਮੀਲ/8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦੂਰੀ ਸੜਕਾਂ ਜਾਂ ਪਟੜੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਪੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਕਾਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦੁਆਰਾ; ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(4) ਕਿਉਂਕਿ 1986 ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 5015, 5444, 5445, 5470, 5810, 5811, 5812, 6259, 6307, 6544, 6545, 6881 ਅਤੇ 6916, ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 1986 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 6259 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ:

(5) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15/3/79- ਰਾਹੀਂ / 8FR/358, ਮਿਤੀ 14 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਕਹੇ ਗਏ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ); ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ, ਭਾਵ, 14 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ - ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 1975 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ (1) ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ (2) ਉਕਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ।

(7) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ.ਰਾਇਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਨੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ (3) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਨਾਮ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(8) ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੋਈ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ

- (1) 1979 ਦਾ CWP 1758 ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (2) 1986 ਦੇ CWP 3988 ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (3) 1976 ਦੇ CWP 8359 ਨੇ 19 ਮਈ, 1977 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।
- (4) 1977 ਦੇ LPA 106 ਨੇ 17 ਜੂਨ, 1980 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਬੰਧੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਸਬਿਆਂ ਤੋਂ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦੀ ਦੂਰੀ ਟਰੈਕ/ਸੜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਕਾਂ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼/ਪੋਸਟਿੰਗ ਸਥਾਨ ਭਾਵੇਂ ਕਾਂ ਦੀ ਉਡਾਣ

Gurmeet Singh Gill and others v. The Chief Agricultural Officer,
Ropar and others (D. S. Tewatia, J.)

ਦੁਆਰਾ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਪਰ ਟਰੈਕ/ਸੜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਦੇ ਸਮੇਂ 5 ਮੀਲ (8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਤੋਂ ਪਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਗੋਇਲ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਰਾਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: -

ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਆਇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ. ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਰਕੂਲਰ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ -3) ਨੂੰ eSect ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਮਕਾਨ ਕਿਰਾਇਆ ਭੱਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਧਿਆਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ:

“ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Gurmeet Singh GUI and others v. The Chief Agricultural Officer,
Ropar and others (D. S. Tewatia, J.)

ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

(10) ਹੁਣ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੀਐਫ਼ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਗੰਜਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਜਦੋਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਅਜੀਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਅਤੇ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇੱਥੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ! 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 31 ਮਾਰਚ, 1986 ਨੂੰ 1979 ਦੇ CWP ਨੰ. 1758 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ।

(12) ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ *ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਵਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬੈਚ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ *ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ* ਹੈ, (ਸੁਪਰਾ)) ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ *ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ* ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਲਵਾਂਗੇ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ।

(13) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਰ ਕੇ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ *ਸਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ* (5) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ *ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (6) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਈ ਅਣਸਿੱਖਿਅਤ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ *ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ *ਸ਼ੇਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (7) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਅਣਟ੍ਰੇਡ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ *ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) 1984 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ 31 ਅਤੇ 32 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17 ਦਸੰਬਰ 1985 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

(6) 1977 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 656 ਨੇ 18 ਮਾਰਚ, 1977 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(7) C.WJ?, 1977 ਦਾ 3674 12 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਅਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਥਿਤ ਸਨ।

(14) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(15) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੰਦ ਕਰੇ। *ਤਿਲਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਦੇ ਉਲਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਕੋਚੋ ਲੋਹੇ ਦੇ ਮੌਲਡ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(16) ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਿਤੀ 14 ਜਨਵਰੀ, 1980 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ-3)।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1986 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 631

4 ਮਾਰਚ 1987

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVITI)- ਸੈਕਸ਼ਨ 7. 9. 16(11 (a)(i \ 20(1)-
ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 1958- ਨਿਯਮ 3- ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ
ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ